

Rozsudek Nejvyššího soudu SR ze dne 02.05.1991, sp. zn. 8 Tz 17/91, ECLI:CZ:NSSR:1991:8.TZ.17.1991.1

Číslo: 23/1992

Právní věta: V případě, keď sa trestné stíhanie páchatela zastavilo z dôvodu amnestie, musí súd pri posudzovaní otázky, či vec, ktorá má byť zhabaná podľa § 73 odst.1 písm. a) Tr.zák., je vecou uvedenou v ustanovení § 55 odst. 1 písm. a)-d) Tr.zák., sám zhodnotiť skutkové a právne otázky týkajúce sa činu nemôže sa obmedziť na skutkové a právne závery uvedené v obžalobe.

Soud: Nejvyšší soud SR

Datum rozhodnutí: 02.05.1991

Spisová značka: 8 Tz 17/91

Číslo rozhodnutí: 23

Číslo sešitu: 1

Typ rozhodnutí: Rozsudek

Hesla: Amnestie, Předběžná otázka, Zabrání věci

Předpisy: 140/1961 Sb. § 73 odst. 1 písm. a

Druh: Rozhodnutí ve věcech trestních

Sbírkový text rozhodnutí:

Na základe sťažnosti pre porušenie zákona, ktorú podľa minister spravodlivosti SR, Najvyšší súd SR zrušil uznesenie Mestského súdu v Bratislave z 30. mája 1990 sp. zn. 4 To 66/90 a uznesenie Obvodného súdu Bratislava 1 z 27. apríla 1990 sp. zn. 1 T 145/89 a návrh obvodného prokurátora pre Bratislavu 1 na zhabanie veci zamietol.

Z odôvodnenia:

Obvodný súd Bratislava 1 uznesením z 27. apríla 1990 sp. zn. 1 T 145/89 podľa § 73 odst. 1 písm. a) Tr. zák. uložil obvinenému I. J. zhabanie 1900 DM, 550 mariek NDR, 300 švédskych korún, 301 USD a 48 000 juhoslovanských dinárov, ktoré sú uložené v depozite obvodnej prokuratúry pre Bratislavu 1 pod číslom 928) 89.

Sťažnosť obvineného proti uzneseniu obvodného súdu Mestský súd v Bratislave svojím uznesením z 30. mája 1990 sp. zn. 4 To 66/90 zamietol podľa § 148 odst. 1 písm. c) Tr. por.

Proti tomuto uzneseniu Mestského súdu v Bratislave podal minister spravodlivosti SR sťažnosť pre porušenie zákona v prospech obvineného. Vytykal súdom oboch stupňov, že rozhodli na základe neúplne zisteného skutočného stavu veci. Za tejto situácie neboli podľa ministra spravodlivosti SR splnené podmienky na zhabanie veci v zmysle § 73 odst. 1 písm. a) Tr. zák., a preto rozhodnutie o

zhabení veci je nezákonné. V dôsledku toho minister spravodlivosti SR Najvyššiemu súdu SR navrhol, aby po vyslovení porušenia zákona v ustanoveniach § 2 odst. 5, § 148 odst. 1 písm. c) Tr. por. napadnuté uznesenie mestského súdu, ako aj uznesenie obvodného súdu Bratislava 1 zrušil a tomuto súdu prikázal vec v potrebnom rozsahu znovu prejednať a rozhodnúť.

Najvyšší súd SR v zmysle ustanovenia § 267 odst. 1 Tr. por. preskúmal na podklade sťažnosti pre porušenie zákona správnosť výroku napadnutého uznesenia, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo a zistil, že zákon bol porušený, a to v neprospech obvineného I. J.

Obvodný prokurátor pre Bratislavu I podal podľa § 178 odst. 2 Tr. por. návrh, aby obvodný súd na základe § 73 odst. 1 písm. a) Tr. zák. uložil, že sa obvinenému I. J. zhabáva 1900 DM, 550 mariek NDR, 300 švédskych korún, 301 USD a 48 000 juhoslovanských dinárov. Svoj návrh na zhabanie veci obvodný prokurátor oprel o to, že trestné stíhanie pre trestný čin ohrozenia devízového hospodárstva podľa § 146 odst. 1 Tr. zák. bolo v dôsledku amnestie prezidenta republiky z 1. januára 1990 zastavené a sú splnené podmienky na zhabanie veci podľa § 73 odst. 1 písm. a) Tr. zák.

Obvodný súd svoje rozhodnutie o uložení zhabania veci oprel o dôvody, ktoré uviedol obvodný prokurátor.

Keď mestský súd v Bratislave zamietol sťažnosť obvineného proti uzneseniu obvodného súdu, ktorým tento súd vyslovil zhabanie veci, v celom rozsahu si osvojil tak skutkové zistenia, ako i právne závery obvodného súdu.

Po preskúmaní veci Najvyšší súd SR uzatvára, že so závermi nižších súdov nemožno súhlasiť, lebo nemajú oporu vo vykonanom dokazovaní.

Najvyšší súd SR zhodne so sťažnosťou pre porušenie zákona, ktorú podal minister spravodlivosti SR, konštatuje, že tak obvodný, ako aj mestský súd rozhodli na základe neúplne zisteného skutočného stavu veci.

Najvyšší súd SR predovšetkým konštatuje, že vec možno podľa § 73 odst. 1 písm. a) Tr. zák. zhabať nielen za podmienok uvedených v tomto ustanovení, ale aj vtedy, ak sú zároveň splnené predpoklady taxatívne uvedené v ustanovení § 55 odst. 1 Tr. zák. Podľa tohto ustanovenia Tr. zák. vyplýva, že musí ísť o vec,

- a) ktorá bola použitá na spáchanie trestného činu,
- b) ktorá bola určená na spáchanie trestného činu,
- c) ktorú páchatel získal trestným činom, alebo ako odmenu zaň,
- d) ktorú páchatel nadobudol za vec uvedenú pod písmenom c).

Obžaloba obvodného prokurátora Bratislava I z 13. septembra 1989 sp. zn. 3 Pv 215/89 kládla obvinenému za vinu, že

1. dňa 16. júna 1989 asi o 10.00 hod. v Bratislave na Poštovej ulici kúpil od neznámeho devízového tuzemca - čs. občana valuty, a to 1800 DM, 500 mariek NDR, 300 švédskych korún, 301 USD a 48 000 juhoslovanských dinárov, za čo zaplatil 57 200 Kčs, pričom čs. devízovému hospodárstvu spôsobil škodu vo výške 10 760,69 Kčs;

2. dňa 16. júna 1989 asi o 10.30 hod. v Bratislave na Kyjevskom námestí kúpil od devízového cudzozemca 100 DM za 2 200 Kčs, čím spôsobil devízovému hospodárstvu škodu vo výške 2 200 Kčs.

Dopytom na Správe pre veci majetkové a devízové pre Slovensko Obvodný súd zistil, že v prípade, ak čs. občan zakúpi valuty od iného čs. občana (tzv. devízového tuzemca), nedochádza k devízovej škode. K nej by došlo len za predpokladu, že nadobúdateľ získané valuty v 15-dňovej lehote neponúkne ŠBČS alebo si v tej istej lehote nezaloží vlastný devízový účet v ŠBČS.

Na základe tohoto zistenia potom Obvodný súd Bratislava 1 vyniesol na hlavnom pojednávaní dňa 21. novembra 1989 rozsudok, ktorým obvineného I. J. uznal za vinného z prečinu podľa § 2 písm. f) zákona č. 150/1969 Zb. a uložil mu peňažný trest 2000 Kčs a podľa § 55 odst. 1 písm. b) Tr. zák. prepadnutie veci, a to 100 DM uložených v depozite obvodnej prokuratúry Bratislava I pod číslom 928/89.

Tento rozsudok sa nestal právoplatným. Potom, na základe článku V písm. a) Rozhodnutia prezidenta republiky o amnestii z 1. januára 1990 obvodný súd uznesením zo 17. januára 1990 sp. zn. 1 T 145/89 trestné stíhanie proti obvinenému pre trestný čin podľa § 146 odst. 1 Tr. zák. zastavil.

Ak napriek dôkazom, z ktorých vyplýva, že nákup devíz uvedený v bode 1 obžaloby nie je trestným činom, obvodný súd uložil zhabanie veci, jeho rozhodnutie je nezákonné. Nezákonné je tiež rozhodnutie Mestského súdu v Bratislave, ktorým zamietol sťažnosť obvineného proti uzneseniu obvodného súdu o uložení zhabania veci.

Najvyšší súd SR preto vyslovil, že napadnutým uznesením mestského súdu, ako i konaním, ktoré mu predchádzalo, bol porušený zákon v ustanoveniach uvedených vo výroku tohoto rozsudku. Zároveň Najvyšší súd SR napadnuté uznesenie, ako aj uznesenie Obvodného súdu Bratislava 1 zrušil a návrh obvodného prokurátora na zhabanie veci zamietol.